

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 195/21
Люксембург, 9 ноември 2021 г.

Решение по дело C-91/20
Bundesrepublik Deutschland (Maintien de l'unité familiale)

Общата европейска система за убежище по принцип допуска държава членка да разпростира автоматично като производно право и с цел запазването на целостта на семейството статута на бежанец спрямо непълнолетното дете на родител, на когото е предоставен този статут

Жалбоподателката в главното производство, LW, е с тунизийско гражданство и е родена в Германия през 2017 г. от тунизийска майка, чиято молба за убежище не е уважена, и от сирийски баща, на когото през 2015 г. е предоставен статут на бежанец. Молбата за убежище, подадена от името на LW, е отхвърлена с решение на Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (Федерална служба за миграцията и бежанците, Германия).

Тъй като губи делото пред съда, сезиран с жалба срещу това решение, LW подава *ревизионна* жалба срещу решението на този съд пред запитващата юрисдикция Bundesverwaltungsgericht (Федерален административен съд, Германия).

Запитващата юрисдикция посочва, че LW няма право да претендира на лично основание да ѝ се предостави статут на бежанец. Всъщност тя можела да получи ефективна закрила в Тунис — страна, на която е гражданка. При все това LW отговаряла на предвидените в националното законодателство условия¹, за да ѝ се признае — като производно право и с цел закрила на семейството в производството по предоставяне на убежище — статут на бежанец като непълнолетно дете на родител, на когото е предоставен такъв статут. По силата на това законодателство статут на бежанец следвало да се предостави и на дете, което е родено в Германия и чрез другия си родител притежава гражданство на трета държава, на чиято територия не било преследвано.

Тъй като иска да установи дали подобно тълкуване на германското право е съвместимо с **Директива 2011/95**², запитващата юрисдикция спира производството, за да отправи до Съда запитване относно тълкуването на член 3³ и член 23, параграф 2⁴ от посочената директива. В решението си Съдът, заседаващ в голям състав, отговаря, че посочените разпоредби **допускат по силата на по-благоприятни национални разпоредби държава**

¹ В случая член 26, параграфи 2 и 5 от Asylgesetz (Закон за убежището) в редакцията, приложима към спора в главното производство. Разглеждани във връзка една с друга, тези разпоредби предвиждат непълнолетното несемейно дете на бежанец да се признае по негово искане за лице, на което е предоставена международна закрила, когато придобитият от неговия родител статут е окончателен.

² Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 2011 г., стр. 9).

³ Тази разпоредба предвижда, че държавите членки могат да въведат по-благоприятни стандарти за определяне на дадено лице като бежанец, както и за определяне на съдържанието на международната закрила, доколкото тези стандарти са съвместими с Директивата.

⁴ Тази разпоредба, която има за цел да гарантира запазването на целостта на семейството на лицето, на което е предоставена международна закрила, когато членовете на неговото семейство не отговарят в лично качество на необходимите условия, за да се ползват от такава закрила, предвижда разпростиране на някои от предоставените на лицето предимства спрямо посочените членове на семейството.

членка да предостави — като производно право и с цел запазването на целостта на семейството — статут на бежанец на непълнолетното несемейно дете на гражданин на трета държава, на когото този статут е признат, и в случая, когато това дете е родено на територията на посочената държава членка и чрез другия си родител притежава гражданството на друга трета държава, в която не би било изложено на опасност от преследване. Съвместимостта на тези национални разпоредби с Директива 2011/95 предполага обаче за това дете да не е налице някое от основанията за изключване, предвидени в посочената директива, и поради гражданството си или друг характерен белег на личния си правен статут то да няма право на по-благоприятно третиране във въпросната държава членка отколкото произтичащото от предоставянето на статут на бежанец.

Съображения на Съда

На първо място, Съдът установява, че дете в положение като разглежданото в главното производство не отговаря на условията, за да му бъде предоставен на лично основание статутът на бежанец съгласно въведения с Директива 2011/95 режим.

Всъщност от посочената директива следва, че за статута на бежанец е необходимо да са изпълнени две условия, които се отнасят, от една страна, до опасенията от преследване, и от друга страна, до липсата на закрила от страна на третата държава, чийто гражданин е заинтересованото лице, срещу действията по преследване. LW обаче би могла да се ползва от ефективна закрила в Тунис. В този контекст Съдът припомня, че съгласно въведения с Директива 2011/95 режим молбите за международна закрила не може да се уважават на лично основание само по съображението, че член на семейството на молителя има основателни опасения от преследване или е изложен на реална опасност от тежки посегателства, когато е установено, че въпреки връзката си с посочения член на семейството и особено уязвимото положение, което произтича от него, самият молител не е изложен на заплахи от преследване или тежки посегателства⁵.

На второ място, Съдът отбелязва, че Директива 2011/95 не предвижда разпростирането на статута на бежанец като производно право спрямо членовете на семейството на бежанец, които в лично качество не отговарят на условията за предоставяне на този статут. Всъщност член 23 от тази директива само задължава държавите членки така да уредят въпроса в националното си право, че посочените членове на семейството да имат право — доколкото това е съвместимо с личния им правен статут — на някои предимства, които включват издаване на разрешение за пребиваване или достъп до работа, и обслужват целта за запазване на целостта на семейството. Освен това задължението на държавите членки да предвидят достъп до тези предимства не се разпростира спрямо децата на лице, на което е предоставена международна закрила, които са родени в приемащата държава членка в създадено в нея семейство.

На трето място, за да се установи дали държава членка все пак може да предостави — като производно право и с цел запазването на целостта на семейството — статут на бежанец на дете, което се намира в положение като положението на LW, Съдът припомня, че член 3 от Директива 2011/95 позволява на държавите членки да въвеждат по-благоприятни стандарти за определяне на дадено лице като бежанец, доколкото тези стандарти са съвместими с тази Директива.

По-конкретно такива стандарти са несъвместими с Директивата, ако съгласно тях е възможно признаване на статут на бежанец на граждани на трети страни, намиращи се в положения, напълно лишени от връзка с логиката на международната закрила⁶. Автоматичното разпростиране като производно право на статута на бежанец спрямо непълнолетното дете на лице, на което този статут е предоставен, независимо дали детето

⁵ Вж. решение от 4 октомври 2018 г., Ахмедбекова, С-652/16 (точка 50).

⁶ Вж. решение от 4 октомври 2018 г., Ахмедбекова, С-652/16 (точка 71).

в лично качество отговаря на условията за предоставяне на посочения статут, и включително когато това дете е родено в приемащата държава членка, предвидено в разглежданата в главното производство правна уредба с цел запазването на целостта на семейството на бежанците, обаче има връзка с логиката на международната закрила.

Съдът при все това отбелязва, че е възможно да съществуват положения, при които автоматичното разпространение — като производно право и с цел запазването на целостта на семейството — на статута на бежанец спрямо непълнолетното дете на бежанец, би било несъвместимо с Директива 2011/95, независимо от наличието на посочената връзка.

Така, от една страна, условието по член 3 от Директивата не допуска държава членка да приема разпоредби, предоставящи статут на бежанец на лице, което е изключено от него съгласно член 12, параграф 2 от Директивата. Разглежданата в главното производство национална правна уредба обаче изключва възможността такива лица да се ползват от разпространението на статута на бежанец.

От друга страна, условието по член 23, параграф 2 от Директива 2011/95 изключва възможността предимствата, предоставени на лицето, което се ползва от международна закрила, да се разпрострат спрямо член на неговото семейство, когато това би било несъвместимо с личния правен статут на този член на семейството. Съдът уточнява обхвата на това условие, което трябва да се спазва и когато държава членка прилага по-благоприятни стандарти, приети съгласно член 3 от тази директива, по силата на които статутът, предоставен на лице, което се ползва от международна закрила, се разпростира автоматично спрямо членовете на неговото семейство, независимо дали са изпълнени условията за предоставяне на този статут.

В това отношение би било несъвместимо с личния правен статут на детето на лицето, ползващо се от международна закрила, което на лично основание не отговаря на необходимите условия, за да получи тази закрила, спрямо него да се разпрострат предимствата по член 23, параграф 2 от Директива 2011/95 или статутът, предоставен на ползващото се със закрила лице, когато това дете има гражданството на приемащата държава членка или друго гражданство, което, като се имат предвид всички характерни белези на личния му правен статут, му предоставя правото на по-благоприятно третиране в посочената държава членка, отколкото произтичащото от такова разпространение третиране. Това тълкуване на условието по член 23, параграф 2 от Директива 2011/95 отчита висшия интерес на детето, с оглед на който трябва да се тълкува и прилага посочената разпоредба.

В случая не е видно поради тунизийското си гражданство или поради друг характерен белег на личния си правен статут LW да е имала право на по-благоприятно третиране в Германия отколкото произтичащото от разпространението като производно право на предоставения на баща ѝ статут на бежанец.

На последно място, Съдът уточнява, че съвместимостта с Директива 2011/95 на прилагането на по-благоприятни национални разпоредби като разглежданите към положение като положението на LW не зависи от обстоятелството дали за нея и родителите ѝ е възможно да се установят в Тунис. Тъй като член 23 от тази директива има за цел да позволи на бежанеца да се ползва от предоставените с този статут права, като същевременно запази целостта на семейството си в приемащата държава членка, наличието на възможност за семейството на LW да се установи в Тунис не може да е основание условието по параграф 2 от тази разпоредба да се разбира в смисъл, че изключва възможността на последната да се предостави статут на бежанец, тъй като такова тълкуване би означавало нейният баща да се откаже от предоставеното му в Германия право на убежище.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда.

Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда
[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването
За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293